

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU
ȘI AL EPISCOPIILOR CLUJ ȘI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorități și străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența
se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se retuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRATIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pentru interzicerea armei atomice

Adesea epoca noastră este numită epoca atomică. Această denumire este justificată de faptul că descoperirea posibilității de folosire practică a energiei atomice reprezintă cea mai mare realizare a științei și tehnicii moderne. Dar această măreață descoperire a geniului uman, ca și alte descoperiri științifice, a deschis o dublă perspectivă: folosirea ei în scopuri de război și folosirea în scopuri de pace în interesul omenirii.

Posibilitatea folosirii energiei atomice în scopuri de război a creat o mare primejdie pentru întreaga omenire. Nimeni n-a uitat efectele teribile pe care le-a produs prima bombă atomică, lansată de S. U. A. la Hiroshima în 1945. Deoarece Statele Unite n-au consimțit în anii de după război la măsuri împotriva cursei înarmării atomice, s-a ajuns la o situație în care primejdia pentru omenire s-a agravat tot mai mult. Aceasta este cu atât mai adevărat acum, când alături de arma atomică a fost creată arma cu hidrogen, care prin puterea ei depășește cu mult pe cea atomică. Deasemenea s-au inventat arme care cu reacție, care datorită tehnicii moderne pot fi folosite pe distanțe de mii de Km., fără a se recurge la avioane, precum și torpile cu încărcături atomice și altele.

Există însă și o altă perspectivă: aceea a folosirii energiei atomice în scopuri pașnice. Oamenii de știință arată că pe această cale se pot pune la dispoziția oamenilor cantități de căldură de milioane de ori mai mari decât prin arderea cărbunelui. Cu aceste calorii se pot pune în funcțiune mașini, se poate produce electricitate, se pot încălzi și lumina milioane de locuințe. Ce perspective extraordinare pentru folosirea unor descoperiri extrem de valoroase în medicină, pentru progresul continuu al științei!

Conștiința omenirii cere ca spre acest țel înalt de umanitate și civilizație să se îndrepte de aici înainte eforturile oamenilor de știință și nu spre perfecționarea armelor atomice de exterminare în masă. Așa cum au cerut răspicat cei 600 de milioane de bărbați și femei care și-au pus semnătura pe Apelul dela Stockholm, barbara armă atomică, armă de agresiune, trebuie să fie pusă în afara legii.

Este posibil acest lucru? Experiența istoriei arată că există opreliști eficace, în fața unor primejdii! Cu aproape 30 de ani

în urmă, a fost condamnată și interzisă — printr-un acord internațional semnat de 49 de state — folosirea armei chimice și bacteriologice, considerându-se folosirea acestor arme de exterminare în masă, drept o crimă împotriva umanității. Acest acord a jucat un mare rol pozitiv, deși unele state ca, S.U.A. nu l-au ratificat nici până astăzi. În timpul celui de al doilea război mondial, nici un guvern nu s-a încumetat să folosească arma chimică și bacteriologică. Există toate motivele să credem că tot așa s-ar întâmpla în cazul unui acord cu privire la interzicerea armei atomice și a armei cu hidrogen precum și a celorlalte tipuri de arme de exterminare în masă. De aceea popoarele nu pot admite ca statele care posedă aceste arme să nu acorde importanța cuvenită problemei interzicerii lor sau să amâne la nesfârșit realizarea acordului în această problemă.

Totă lumea știe că Uniunea Sovietică a luptat și luptă cu consecvență neabătută pentru interzicerea armelor atomice și a celorlalte arme de exterminare în masă. Această poziție izvorește din întreaga politică internă și externă a Statului Sovietic, iubitor de pace. Punându-și în față noi sarcini gigantice în ceea ce privește ridicarea continuă a economiei de pace, a ridicării nivelului de trai și de cultură al oamenilor sovietici, U.R.S.S. este profund și organic interesată ca cuceririle științei, inclusiv energia atomică, să fie pusă în slujba realizării acestor sarcini. În același timp Uniunea Sovietică cere interzicerea armei atomice printr-o interzicere ar constitui un pas însemnat pe calea realizării unei destinderi internaționale, pe calea menținerii și întăririi păcii, ceea ce formează obiectivul esențial al politicii externe sovietice. U.R.S.S. și țările de democrație populară fac totul pentru a dezvolta economia lor de pace și pentru a lărgi colaborarea economică internațională pe bază de egalitate și avantaje reciproce.

Opinia publică mondială urmărește cu interes deosebit schimbul de păreri dintre S.U.A. și U.R.S.S., care are loc în legătură cu tratativele în problema energiei atomice. Și popoarele lumii au găsit în propunerile Uniunii Sovietice expresia clară a voinței lor de pace și de interzicere a armei atomice. Într-adevăr la propunerea președintelui Eisenhower, ca o parte neînsemnată din rezervele de materiale ato-

(Continuare în pag. 2)

Pentru obținerea unei recolte bogate

Țăranii muncitori cu gospodării individuale, din Gospodăriile Agricole Colective și Întovărășiri Agricole au obținut în 1953 o serie de rezultate pozitive în sporirea producției agricole. Această datorită faptului că au primit din partea statului un sprijin mai mare decât în anii precedenți, prin stațiunile de mașini și tractoare, prin punerea la dispoziție de semințe selecționate, îngrășăminte chimice, materiale insecto-fungicide și prin o îndrumare tehnică mai calificată în aplicarea regulilor agrotehnice. Folosind cum trebuie ajutorul acordat de stat și aplicând conștiincios regulile agrotehnice, un mare număr de țărani muncitori cu gospodărie individuală, de țărani colectivști și întovărășiți, au obținut importante sporuri de producție la hectar la toate culturile. În numeroase comune sunt cazuri unde țăranii muncitori au obținut producții la ha. de 2—3 ori mai mari decât cele realizate în mod obișnuit în acele locuri. Aplicarea pe scară largă a măsurilor minimului agrotehnic au adus într-o serie de raioane la obținerea de recolte medii mari pe întreg raionul la culturi importante cum e porumbul ș. a. De altfel în fiecare sat și comună sunt țărani muncitori care aplicând regulile agrotehnice au realizat recolte mari la hectar. Ei sunt fruntași ai recoltelor bogate. Aceasta arată că pe deplin posibil ca milioanele de țărani muncitori cu gospodării individuale să obțină recolte îmbelșugate pe pământul lor.

Totuși rezultatele obținute în 1953 nu sunt suficiente. Producția agricolă n-a crescut pe măsura condițiilor tehnice și materiale create de stat și în măsura marilor posibilități pe care le oferă pământul fertil al țării noastre, condițiile climatice favorabile și însușirile țărânimii noastre harnice și pricepute. Și este evident că numai prin obținerea unui avânt hotărât în producția agricolă se poate asigura aprovizionarea îndestulătoare a populației muncitoare cu produse agroalimentare și a industriei alimentare și ușoare cu materii prime. Experiența și rezultatele pozitive obținute în agricultura noastră arată că e posibil ca țărânimii muncitoare să realizeze recolte bogate la ha., să sporească producția agricolă globală și producția agricolă marfă, ridicându-și an de an propriul ei nivel de trai, asigurând în același timp materiile prime agricole necesare industriei și creind un belșug de produse agricole alimentare, necesare aprovizionării populației.

De aceea campania agricolă a anului 1954 stă sub semnul „chemării”: „Anul 1954 trebuie să fie un an de creștere simțitoare a producției medii la hectar la toate culturile agricole, în deosebi la

(Continuare în pag. 2)

Pentru interzicerea armei atomice

(Urmare din pag. 1)

mice să se pună la dispoziția unui organ internațional al O.N.U. pentru scopuri pașnice, guvernul sovietic a arătat clar că aceasta nu însemnează nici interzicerea producției de arme atomice, nici limitarea posibilității de folosire a armei atomice, ci lasă deschisă posibilitatea creșterii producției de arme atomice și folosirii ei. În felul acesta primejdia unui război, chiar și a unui război atomic, nu este înlăturată. Iată de ce orice propunere care ocolește necesitatea interzicerii armelor atomice nu satisface interesele popoarelor, care doresc pacea. Omenirea trebuie și poate să fie ferită de grozăviile unui război atomic. Energia atomică nu trebuie folosită împotriva civilizației, ci pentru progresul omenirii, nici pentru exterminarea în masă a oamenilor ci pentru nevoile lor pașnice. De aceea guvernul sovietic a cerut ca în cursul tratativelor să fie examinată următoarea propunere: „Statele participante la acord, călăuzindu-se de dorința de a micșora încordarea internațională, își asumă obligația solemnă și necondiționată de a nu folosi arma atomică, cu hidrogen și alte arme de exterminare în masă“. Acest acord ar fi premisa unei înțelegeri pentru interzicerea necondiționată a acestor arme și instituirea unui control internațional pentru respectarea acestei interziceri. Poziția aceasta a Uniunii Sovietice a fost precizată din nou în răspunsurile date de G. M. Malencov, Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. la întrebările lui Kingsbury Smith, în care a arătat că încheierea unui acord între state de a nu folosi arma atomică și alte arme de exterminare în masă ar fi cel mai important pas care ar putea fi întreprins în interesul păcii în întreaga lume în 1954. „Un astfel de acord ar ușura posibilitatea de a se ajunge la o înțelegere cu privire la interzicerea completă a armei atomice și cu privire la instituirea unui strict control internațional asupra înlăturării interzicerii de a se folosi energia atomică în scopuri de război“.

Salutând propunerea Uniunii Sovietice, poporul nostru, alături de popoarele lumii, sprijinesc această propunere, în care se exprimă voința neștrămutată a întregii omeniri de a trăi, de a merge înainte spre culmile civilizației, de a fi fericiți. Interzicerea armei atomice, folosirea energiei atomice exclusiv spre binele omenirii, este cerința tuturor popoarelor.

Biserica noastră sprijinește, alături de oamenii cinstiți de pretutindeni, propunerea Uniunii Sovietice, singura propunere compatibilă nu numai cu rațiunea umană și cu voința popoarelor, dar și cu principiile moralei creștine. Ea și-a manifestat hotărârea de a lupta pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice și pentru interzicerea armei atomice, prin semnătura de pe Apelul dela Stockholm. Clerul și credincioșii Bisericii noastre sunt alături de poporul muncitor și de popoarele lumii. Este deci datoria fiecărui preot să fie un popularizator al propunerilor Uniunii Sovietice și să facă din fiecare credincios un luptător activ pentru interzicerea armei atomice, pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, pentru o viață mai bună, pentru pace.

„Fericiți sunt făcătorii de pace,
că aceia sînt fiii lui Dumnezeu se vor
chema“

Pentru obținerea unei recolte bogate

(Urmare din pag. 1)

grâu, porumb, cartofi, sfeclă de zahăr, legume, floarea soarelui, etc.“.

Chemarea aceasta a avut un ecou puternic în rândurile țărănimii muncitoare și ale oamenilor muncii din agricultură și i-a mobilizat în lupta pentru recolte bogate. Experiența frunțașilor în producția agricolă a fost larg răspândită. Astfel s-au aplicat pe o scară largă metodele agrotehnice avansate, ca: menținerea apei și umezelii provenite din topirea zăpezilor, grăpatul la timp al semănturilor și arăturilor de toamnă, asigurarea și pregătirea semințelor selecționate, stringerea și căratul la timp a cit mai multe îngrășăminte, folosirea din plin a tuturor tractoarelor și mașinilor agricole, a tuturor atelajelor și uneltelor agricole la arat și semănat, extinderea metodelor înaintate de însămînțare în cuiburi așezate în patrat la porumb, cartofi, floarea soarelui și alte prășitoare și a metodei de plantare de vară a cartofului ș. a.

Acum, după terminarea cu succes a lucrărilor agricole de primăvară, țărănimia muncitoare își îndreaptă toate eforturile spre lucrările de îngrijire a culturilor, lucrări care au o mare importanță pentru mărirea recoltei la hectar. Țărănimia muncitoare nu precupește, te nici un efort în lupta pentru recolte bogate.

Avînd în vedere că sporirea producției în agricultură este o sarcină principală, hotărîtoare pentru dezvoltarea întregii economii din țara noastră și pentru ridicarea nivelului de trai al poporului, la îndeplinirea acestei sarcini sunt chemate toate forțele.

Nici preoțimea nu poate lipsi de pe frontul luptei pentru o recoltă bogată. Ea trebuie și poate să dea o contribuție însemnată în această luptă. Și anume prin o muncă sistematică și stăruitoare pentru răspîndirea între credincioși a metodelor avansate și a experienței frunțașilor agriculturii noastre. Munca aceasta de lămurire între credincioși, pentru a-i determina să aplice aceste metode, arătîndu-le în ce constau ele și ce roade îmbelșugate aduc, este o datorie patriotică pentru fiecare preot. În felul acesta preoțimea va fi activă în lupta pentru obținerea unui belșug de produse agricole, prin care crește bunăstarea poporului și se întărește scumpa noastră Patrie. Republica Populară Romînă.

În 19 Februarie a. c. a avut loc la Sibiu o Constatuire interconfesională în cadrul luptei pentru pace. Tema: „Conferința Miniștrilor de externe dela Berlin“, a fost tratată de Păr. Diacon C. Voicu. El a arătat pe larg desfășurarea Conferinței dela Berlin, scoțînd în evidență lupta Uniunii Sovietice pentru realizarea unor acorduri generale acceptabile, care să ducă la asigurarea păcii și securității popoarelor. De asemenea a accentuat însemnătatea acordurilor concrete realizate la această conferință: acordul asupra convocării unei conferințe la Geneva pentru rezolvarea pașnică a problemelor coreene și indochineze și acordul asupra continuării schimbului de păreri în problema desarmării. Participanții la discuții — din partea Bisericii noastre, a cultelor luteran, reformat și a celor neoprotestante — au arătat obligația clerului de a continua lupta pentru pace prin toate mijloacele și de a sprijini lupta popoarelor pentru rezolvarea problemelor internaționale litigioase pe calea tratativelor.

La marea adunare publică din sala Consiliului Central al Sindicatelor dela București, în cadrul căreia membrii delegației romine care a participat la sesiunea dela Viena a Consiliului Mondial al Păcii din 23-28 Noembrie 1953, au făcut dări de seamă, a vorbit și P. C. Vicar arhiepiscopesc Alexandru Ionescu despre rolul slujitorilor cultelor în lupta pentru pace.

Restaurarea monumentelor istorice

În cuprinsul Ardealului avem o mulțime de biserici monumente istorice, care sunt mărturie nu numai a trecutului nostru bisericesc, dar și a forțelor creatoare și năzuințelor poporului român, unele fiind legate chiar de anumite evenimente istorice, ca spre exemplu: Revoluția lui Horia. De aceea ele nu au o importanță pur bisericască, ci și o însemnătate artistică, socială și națională. Aceasta cu atât mai mult cu cît majoritatea acestor locașuri de cult sunt ctitorii anonime ale creștinilor și opere ale artiștilor anonimi ieșiți din popor. Puține dintre ele sunt ctitorii ale voevozilor munteni sau moldoveni, ca semn al vremelnicei lor străpîniri în anumite părți ale Ardealului, sau a legăturilor dintre frații de pe cele două versante ale Carpaților.

Astfel bisericile monumente istorice „sunt bunuri comune ale istoriei naționale și a celei bisericesti“. De aceea, astăzi cînd puterea aparține poporului, cînd sunt cinstite după cuviință toate operele produse de geniul poporului dealungul secolelor, îngrijirea și restaurarea acestor biserici nu mai este o chestiune de care se interesează numai Biserica, ci e o sarcină patriotică pentru care guvernul țării — prin Ministerul Cultelor și Comisiunea Monumentelor Istorice — arată o deosebită grijă. E suficient să amintim că în anii 1951-1952 Ministerul Cultelor a destinat pentru restaurări de monumente istorice suma de 466.625 Lei, iar pe anul 1953 a fost prevăzută suma de 1.950.000 Lei, ca să ne dăm seama de interesul ce l poartă regimul de democrație populară acestor monumente istorice“ (Cf. „B. O. R.“ Nr. 4/1953 p. 360-361).

În grija aceasta a statului nostru pentru monumentele trecutului au fost cuprinse și monumentele istorice ardelenice. Astfel datorită sprijinului Ministerului Cultelor, au putut fi refăcute o mulțime de biserici de lemn, care stau mărturie a trecutului de iobăgie și asuprire, dar și a geniului artistic al poporului nostru. De asemenea au fost refăcute și unele biserici de zid, ctitorite fie de voevozii țărilor romine, fie din obolul credincioșilor. Din mulțimea realizărilor putem aminti în special biserica din parohia Voivodeni-Mari (Făgăraș), din care nu mai erau întregi decît altarul și naosul. Restaurarea ei, atît prin rezidirea pronaosului cît și prin refacerea picturii, este în întregime opera Ministerului Cultelor, care a dat banii necesari și materialele de trebuință. În felul acesta una din cele mai vechi biserici făgărășene, deosebită în construcție și în pictură de celelalte biserici din Făgăraș, este redată cultului, putînd sluji credincioșilor ca biserică parohială și strălucind iarăși în forma și frumusețea ei originală.

Biserica noastră, clerul și credincioșii sunt recunoscători guvernului țării, Ministerului Cultelor și Comisiei Monumentelor Istorice, pentru inițierea și sprijinirea faptică a restaurării sfintelor locașuri monumente istorice, care amintesc vremile de luptă ale poporului pentru libertate și progres. Dacă guvernele din trecut lăsau aceste monumente să se ruineze, pe unele dărîmîndu-le chiar sub diferite pretexte, regimul de democrație populară are grije ca monumentele trecutului să fie păstrate, îngrijite și restaurate, ca să grăiască generațiilor de azi și de mîine despre istoria poporului nostru, despre valorile lui artistice. Astfel an de an noi monumente istorice vor fi refăcute și vor străluci în podoaba lor dintru început, ca o mărturie a faptului că atunci cînd poporul e stăpîn în țara lui, el cinstește și îngrijește operele făurite de el dealungul existenței sale istorice.

N.

Profetul Amos, luptător pentru dreptate

Profetii Vechiului Testament sunt pe deoparte glasul lui Dumnezeu; ei vorbesc în numele lui Dumnezeu, biclufind nedreptatea și arătând calea mântuirii. Dar ei sunt pe de altă parte și glasul poporului biblic obdît și asuprit, glasul celor flămînzîți și goi, celor săraci și robiți.

Între acești profeti însirați de Dumnezeu, un loc de seamă ocupă profetul Amos.

Era pe vremea lui Ieroboam II-lea (sec. 8 a. Hr.) regele regatului lui Israel, cînd abea se terminase un război, pe care-l câștigase împotriva sirienilor din Damasc. Moabiții erau supuși demult, iar regatul Israel își întindea din nou hotarele din Hamat pînă la riul Araba, adică pînă la sud de Marea Moartă. Ba mai mult, fuseseră luate în stăpînire încă și cetățile Lodebar și Carnafm de dincolo de Iordan, adică în Transiordanla de astăzi (Amos 6, 13).

Mulțime mare de pelerini veneau din toate colțurile țării la templeleenerate ale dumnezeului național din Betel, Ghilgal, Beersebo, aducînd numeroase daruri și jertfe (Amos cap. 4, 5; 5, 5; 5, 18—23). Veneau să-și prăznuiască biruințele. Dar deodată în gama bucuriilor triumfale ca o notă discordantă, apare în țară o voce de profet care anunța cele mai grozave nenorociri, ce aveau să se reverse asupra regatului Israel, dinastia și conducătorii: era glasul profetului Amos. Era glasul profetului care s-a născut în mijlocul unui popor obdît și exploatat pînă la sînge, de bogătași și negustorii vremii. Era profetul care a crescut în plină mizerie și suferință alături de cioa și săracii și cultivatorii de sicomore ale stepelor sălbatice din jurul Tecoiei lui Iuda (3—4 ore sud de Ierusalim). Aici gol și flămînd, Amos învăța cum să-și îngrijască caprele și oile, cum să le apere în lupta cu leul și ursul; aici învăța cum să-și agonisească hrana cea de toate zilele prin cultivarea sicomorelor, hrană ieftină a săracilor din stepele Iudei. În lupta grea cu lipsurile vieții și cu fiarele stepelor, care-l atacau turma, își oțel voinea, deveni un om de curaj, de caracter tare și îndrăzneț. Crescut în puritatea naturii și între ciobani, el deveni un realist, aspru cu sine însuși, fără legături familiare, plin de inimă.

De aici fu chemat de Dumnezeu, ca să lupte pentru dreptate.

Cutremurarea țării dela un capăt la altul și se umplu de minți și groază, cînd observă starea neegală dintre clasele sociale și asuprirea păturilor sărace.

Mai întîi semnală în mod revoltător morala decăzută, desfrînarea și corupția unei bogății deșănțate. Cel bogat zdrobea în pulbere capul celor săraci și neputincioși și călcau în picioare pe cel istovît.

Cuprîns de revoltă pînă în adîncul inimii sale, Amos zice: „Au vindut pe cel drept pe argînt și pe cel sărac pe o pereche de sandale” (Amos 2, 6—8). Bogătașii în virtutea inimii lor au pierdut orice simț de umanitate încît „El calcă în pulbere, la rîspîntia drumurilor, pe cel nevoiaș și calea celor obidiți o cotesc”. Iar morala în familie devenise un dezastru: „Feciorul dimpreună cu tatăl său mergeau la aceeași roabă, ca să se pingărească”...

Dar nu se mulțumeau numai cu atît, ci duceau o viață exuberantă: „Căci stăteau tolăniți pe divanuri de fildeș și se răsfațau pe sofalele lor, și mincau miel din turmă și vițel pușt la îngrășat în staule... Beau vin din amfore și din fruntea untdelemnului își făceau miresme de uns (Amos 6, 4—6). Însă de necazul poporului nici nu le păsau, distrîndu-se cu cîntece fermecătoare din harfă și alte instrumente muzicale.

Dela asemenea petreceri deșănțate și orgii nelînfinate nu lipseau nici femelle bogătașilor și ale puternicilor zilei. Pe acestea Amos le-a în-

fruntat disprețuind și le dojen pentru nesimțirea lor față de poporul cel lipsit, zicîndu-le:

„Voi, vaci din Basan, care stați pe muntele Samariei, voi care asupriți pe cel slab și obidiți, pe cel sărac, voi care grăiți către bărbații voștri: „Dați-ne să bem”. Iată că vin zile peste voi și veți fi ridicate cu cișlig, și urmașii voștri cu undițe pescărești: iar voi veți fi una cite una prin spărturile zidurilor și veți fi date afară din palatele voastre” (Amos 4, 1-3).

Pe măsură ce bogățiile abundau, pe aceeași măsură se desvolta și pofta de a le posedea în cît mai mare măsură. Bogății și puternicii le adunau în hambarele lor, se îmbulbau și se desfătau la mesele pîne de beuturi și mîncări alese, pe cînd poporul din clasa de jos, sărăcimea muncitoare înota în mizerie și lipsă.

Negustorii, care formau și ei o pătură socială aparte, deveniseră corupți și lacomi după ciștiguri mari și neonest. Ei se frămîntau neliniștiți și îngrijorați împotriva sabbatelor și a altor sărbători, cînd nu puteau face negoț și își ziceau: „Cînd va trece luna nouă ca să vindem grîul și zăua de odihnă ca să deschidem hambarele, să micșorăm efa, să mărim siclul și să punem în loc cîntare false? Să cumpărăm pe preț de argînt pe cel nevoiaș și pe cel în strîmtoare pentru o pereche de încălțăminte și să vindem cîdina de grîu?” (Amos 8, 5—6).

Pe cînd asemenea speculanți își făceau planuri grozave cum să exploateze mai bine mărfurile și munca săracilor, agricultorii munceau din greu, din zori și pînă seara tîrziu, îndurînd lipsa de pîne în toate stările lor. Ogoarele lor muncite sufereau din lipsa de ploaie la vreme. „Peste o cetate ploaie, iar peste altă nu. Un ogor avea parte de ploaie, iar altul, care n-avea parte de ploaie, se usca”. Seceta era atît de mare încît secase și izvoarele fîntînilor de nu mai aveau cu ce să-și astîmpere setea lor și a dobitoacelor, fiind nevoiți să pornească cite două-trei cetăți către o altă cetate, ca să bea apă” (Amos 4, 7—9). Dar nu le ajunseră această amarăclune, ci pe deasupra le-a venit și alte pagube. Holdele erau adesea prinse de rugînă și de mărură, grădinile și podgoriile pustii de gîndaci de tot soiul (Amos 4, 9). Și cu toate calamitățile abătute peste cel ce munceau ogoarele, mai veneau cu poveri grele și exploatoarii îmbăcșiți de bogății și și luau fără cruțare dijele din munca gata făcută, luînd pe această cale pînea dela gura săracilor și a copiilor lor.

Amos observă în misiunea sa de profet această stare de asuprire și de neegalitate la dreptul de viață între clasele sociale din vremea sa și dădu alarma de salvare a celor asupriți.

Combătu cu asprime și energie pe slujbașii țării și pe bogății care vindeau pe omul drept și cuvîlos în sclavie pentru o sumă nelimportantă de bani și pe omul sărac și fără putere pentru o pereche de încălțăminte (Amos 2, 6). Tuna și fulgera cu: menințări împotriva clasei conducătoare, care puneau biruri grele numai pe spatele celor nevoiași și căuta la fața bogăților, negustorilor și mititorilor. Înfrunta pe cel ce violau legea de protecție a celor săraci și obliga pe bogăți să dea înapoi, înainte de asfințitul soarelui, vestimintele celor dela care au fost luate amanet. „Fiindcă voi călcați în picioare pe cel sărman și luați dela el gloabă de grîu cu toate că ați zidit case de piatră clopită, însă nu le veți locui, și deși ați sădit viță de bun soi, nu veți bea din vinul ei”... (Amos 5, 11). „Și voi dărîma palatele de iarnă și casele de vară, precum și palatele de fildeș, vor fi pustii și case multe nu vor mai fi”. „Fiindcă știu că multe sunt fărădelegile voastre și grozave sunt păcatele voastre, ea omul care asupriți pe cel drept și luați

mită și stoarceți pe cel sărac la porțile cetății (Amos 3, 15).

Amos înflăcărat pentru îndreptarea stărilor sociale preconizată de Legea Vechiului Testament, dorea și propovedua un cuget nou și un duh nou. Vroia reînnoirea societății israelite care ajunsese în vremea sa, într-o corupție insuportabilă. Predica cu vehemență, nu din motive retorice sau speculative, ca nimeni să nu mai împileze pe semenul său, să nu mai jégmănească, să restituie zălogul, să dea pîne celui flămînd, pe cel gol să-l acopere cu vestimintul său. Să nu se mai dea bani cu camătă, dobîndă să nu se mai ia, cînd impricinații sunt aduși la judecată, adevărul să fie scos la lumină.

Punctul culminant al corupției din vremea profetului Amos se arăta în faptul că nici justiția n-a putut să se păstreze neîntinată și mai presus de orice influență rea a societății. Fiindcă puternicii vremii, bogății, negustorii și tot soiul de exploatoari ai sărăcimii forțau pe judecători prin daruri și mituelli să le dea ciștig de cauză în procesele ce le aveau împotriva celor slabi și săraci. Aceasta era o mare crimă socială de neiertat. Dreptatea nu se mai putea distribui în porțile cetăților, ci totul se făcea în dauna celor săraci și fără putere de apărare. Cel ce avea dreptate era asuprit, săracul fiind stors de puteri pînă la ultima vlagă. Dacă vreun judecător încerca să facă dreptate celor fără putere de apărare, era dojenit și hulit chiar în scaunul judecătoresc, judecata era prefăcută în pelin și dreptatea prăbușită la pămînt (Amos 5, 7; 6, 12).

Îngrozit de aceasta, profetul Amos merse în fața judecătorilor și-i mustră cu asprime îndemîndu-i: „Uriți răul și iubiți binele și dați hotăriri drepte la poarta cetății”... „Căutați binele și nu răul, ca să fiți vii”... (Amos 5, 24). „Judecata să curgă ca apa și dreptatea ca un pîru năvalnic”.

Profetul Amos primea cu durere și scîrbă informațiunile despre petrecerile scandaloase ce se desfășurau în casele bogăților, alături de calamitățile care loveau țara: foamea, seceta, îmbolnăvirea cerealelor, invazia lăcustelor, epidemia. De aceea, pentru nepăsarea și cerbicia lor Amos, în numele lui Dumnezeu, îi amenință, și înfruntă vijelios, strigă și le mustră necruțător ticăloșia trufașă, adresîndu-li-se: „Vai celor ce sunt fără de grijă în Sion și nădăjduesc în muntele Samariei, frunțașilor poporului și la care vin cel din casa lui Israel”.

„Vai, celor ce se îndepărtează de ziua nenorocirii și se apropie de scaunul silniciei. Vai, celor ce dorm pe paturi de fildeș și se întind pe divanurile lor și mîncă miel din turmă și vițel din staul. Vai, celor ce îngînă după cîntecul de harfă și ca David născocesc instrumente muzicale. Vai, celor ce beau „vinul din cupe și din fruntea untdelemnului” își fac miresme și nu iau parte la durerea lui Iosif”.

Pentru aceasta, acum vor merge în robie „în fruntea robilor, iar strigătul de bucurie al celor desfrînați va înceta (Amos 6, 1—7).

Vehemența cuvîntărilor lui Amos împotriva bogăților și exploatoarilor vremii sale, se întregăză minunat în marile lupte pentru dreptatea socială.

Amos prin vivacitatea expresiilor sale lovea din plin păturile clasei bogate, lovea fără teamă în conducătorii poporului din vremea sa, pentru a salva sărăcimea din suferințe.

Amos dorea ca bună starea materială a poporului să fie realizată cît mai grabnic prin înlăturarea din societatea omenească a celor mai odioase păcate, cum erau: acumularea de averi exuberante în mințile unora și exploatarea celor mici și slabi de către cei tari și bogăți.

Profeta lui ne dă deci o imagine clară a contradicțiilor sociale din epoca aceea (epoca sclavagă) și cuprinde lupta necruțătoare a lui împotriva nedreptății și pentru dreptate. Glasul lui e la fel de actual și în societatea capitalistă, bazată pe exploatarea muncitorului. El e un îndemn la luptă pentru o viață mai bună, pentru pace.

Pr. N. Ciudin

Indrumător omiletic

I. Evanghelia dela Marcu 10, 33—45

Se poate vorbi despre: Sfinta Spovedanie, v. 45.

1. Mintuitorul prevestește moartea și învierea Lui și arată că jertfa Lui va fi pentru răscumpărarea noastră (v. 33—34 și 45).

2. Iertarea păcatelor realizată prin jertfa Mintuitorului ni se împărtășește fiecăruia în parte în taina Sf. Spovedanii, taina iertării păcatelor.

3. Ea e „al doilea botez” — adică așa cum în taina Sf. Botez ne-am curățit de toate păcatele, în taina Sf. Spovedanii ne curățim de păcatele săvârșite după botez.

4. Pentru a primi această iertare e nevoie să ne spovedim cum ne învață Biserica, deci ca în fața lui Dumnezeu, adică să ne recunoaștem păcatele, să ne pară rău de ele și să ne hotărîm a ne îndrepta.

5. Sf. Spovedanie trebuie să ne ducă să o rupem cu păcatul și să ne înnoim viața.

6. Să devenim oameni noi — oameni ai muncii, ai păcii, ai iubirii, capabili să contribuie la progresul omenirii.

II. Evanghelia dela Ioan 12, 1—18.

Se poate vorbi despre: Sf. Împărtășanie.

1. Intrarea lui Iisus în Ierusalim este simbolul intrării lui Iisus în sufletul celui ce se împărtășește.

2. Căci Sf. Împărtășanie este Iisus însuși, care vrea să fie primit în cetatea sufletului credincios.

3. Se cade dar să ne pregătim pentru primirea Lui. Să lepădăm „haina răutății și să luăm în mîini stîlpărilor bucuriei, păcii și neprihănirii. Să-L întâmpinăm ca pe un prieten ales și scump.

4. Împărtășirea noastră trebuie să fie temelie înnoirii vieții noastre: să lăsăm pe Hristos să ne călăuzească pe calea iubirii, a păcii și a faptelor celor bune.

5. Așa vom prăznui cu adevărat intrarea Domnului în Ierusalim — „cetatea păcii” — și vom fi luptători pentru pace.

✱ În toată țara s-a sărbătorit împlinirea a 50 de ani dela moartea lui Gavriil Muzicescu, creatorul și interpretul, muzicologul, pedagogul și organizatorul — unul din înaintașii muzicii noastre. El a fost un creator și în domeniul muzicii bisericesti corale. Avînd seminarul dela Huși, cunoscînd muzica bisericească rusă, fiind din 15 Ianuarie 1876 și conducătorul corului Mitropoliei din Iași, Gavriil Muzicescu a desfășurat o bogată activitate muzical-bisericească. La Sibiu este cunoscut mai ales prin Liturgia sa pentru cor mixt. Timotei Popovici, care i-a fost elev, fiind profesor de muzică la Institutul Teologic și ani de zile dirijor al corului Catedralei din Sibiu, a fost unul dintre cei ce au răspîndit și dus mai departe moștenirea și concepțiile lui Gavriil Muzicescu. Liturgia lui G. Muzicescu se cîntă și astăzi la multe biserici din Ardeal.

De aceea aducem din partea clerului și credincioșilor din Ardeal, la sărbătorirea lui G. Muzicescu, compozitorul apropiat de popor, cuvîntul nostru de cinstire deosebită.

În parohia Cămăraș (prot. Sărmaș), s-a construit o casă parohială. Construcția ei este rodul ostenețelor, muncii și contribuției benevole a credincioșilor, în fruntea lor fiind mereu cu sfatul și cu pilda p. I. Răileanu.

Cronica

Mitropolia autocefală ortodoxă din Republica Cehoslovacă se dezvoltă în condițiuni favorabile sub priceputa oblăduire a I. P. S. Mitropolit Elefterie. Astfel la sfîrșitul anului 1953, ea avea în 4 eparhii — de Praga, Olomouc, Prešov și Mihalovice — 33 prototereții cu 314 parohii și 1038 filii.

Pentru anul 1954 s-a publicat un preafrumos almanah: „Sbornicul ortodox”, care cuprinde după partea calendaristică (p. 3—50), un bogat material teologic și literar (p. 51—143). Sbornicul a apărut cu acelaș conținut în limbile cehă, slovacă și rusă. Din cuprinsul lui reținem mai ales următoarele articole: Despre religiozitatea creștină de I. P. S. mitropolit Elefterie; Roagă-te și muncește de P. S. episcop Metodie; Viața Mintuitorului Hristos în Nazaret de prot. Z. Cech; Schisma din 1054 de prot. D. Surma; Pacea, teorie și realitate de prot. L. Dosedel; Istoricul cîntărilor „Doamne miluește” în slavona cehă de dr. F. Tichy; A trăi în pace și lucra pentru pace de prot. B. Aleș; Femelle de azi de Mil. Kulhilmova; Creștinismul nostru de O. M. Muzic, în care se arată bazele ortodoxe ale creștinismului la cehoslovaci și continuitatea acestor tradiții ortodoxe. De asemenea se oferă cetitorului imagini variate din construirea vieții celei noi în Cehoslovacia. Sbornicul este foarte frumos ilustrat și de o execuție tehnică exemplară.

M. Ș.

INFORMAȚII

În centrul Arhiepiscopiei noastre au avut loc unele schimbări de personal. Astfel consilier bisericesc a fost numit Prot. D. Ciuchendea; iar consilier cultural Pr. Vlad (Bazna). Protopop al Sibiului este Prot. A. Radu (Avrig), care a fost mutat la o parohie în Sibiu.

Duminecă 28 Februarie a. c., studenții Institutului Teologic din Sibiu au dat în Aula Institutului o serbare muzicală. Pr. Prof. D. Belu a conferențiat despre: Valoarea educativă a muzicii, iar studenții — pregătiți de Pr. Prof. M. Șesan — au cîntat, fie solo-voce, fie la diferite instrumente, cîntece populare, armonizate de compozitori romîni, sovietici și cehi.

Între cei ce au susținut licența la Institutul Teologic Universitar din Sibiu în sesiunea din Februarie a. c., s-a remarcat în chip deosebit Monahul T. Părăianu dela Mănăstirea Simbăta de sus. C. Sa a prezentat o lucrare de peste 350 pagini asupra: Soteriologiei N. Testament. Lucrarea se distinge prin o informație bogată și o expunere clară și personală. Examenul de Licență a fost prezidat de I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae.

Pr. Prot. Brote (Rupea) a fost numit protopop al protopopiatului Rupea. Pr. Prot. I. Cisteanu a fost numit preot la parohia Miercurea (Sibiu).

Facultatea de Teologie protestantă din Debrețin a proclamat Doctor honoris causa pe I. P. S. Mitropolit Nicolae Crutișchi. Este pentru prima dată cînd o facultate reformată acordă acest titlu unui ierarh ortodox. Cu această ocazie se publică și studii despre viața, operele și activitatea I. P. S. Nicolae. Sunt scoase în evidență de asemenea patriotismul lui sovietic și avîntul în lupta pentru apărarea păcii. Glasul lui, care răsună la toate Congresele internaționale, cu o pasiune și convingere deosebită în favoarea păcii, i-au făcut cunoscută personalitatea în toată lumea.

I. E. N.

Revista luteranilor din Ungaria: „Viața evanghelică” a publicat în Nr. său din 20 Septembrie 1953 un articol de fond despre: „Patriarhul Alexei la 40 ani de episcopat”. Articolul

† ZAHARIA MOGA (1881--1953)

S-a stîns o figură reprezentativă a clerului din părțile Oradiei, economul stavrofor Zaharia Moga, fost consilier la Oradea.

A văzut lumina zilei în 1881 la Rohant. A urmat liceul la Beiuș, apoi urmînd tradiția familiei, care de veacuri a slujit altarului, s-a înscris la Teologie la Arad. A urmat și dreptul la Academia Juridică din Oradea.

Își începe cariera ca funcționar la Episcopia din Arad, apoi este numit învățător la Rohant. În 1897 este hirotonit preot și numit paroh la Dîostig pînă în 1920, cînd ajunge la Oradea. A luat parte activă la organizarea Episcopiei de Oradea, unde a fost profesor de religie, apoi duhovnic și profesor de ritual la Academia Teologică. A fost pînă la pensionare consilier la Oradea, unde a desfășurat activitate rodnică.

A fost și un abil minutor al condetului bisericesc. A publicat numeroase articole în coloanele revistei Episcopiei de Oradea. A colaborat și la alte publicații bihorene.

Dorînd să dea clerului o colecție de predici a publicat Biblioteca Amvonul, care este o foarte reușită serie de predici și cuvîntări bisericești, cu colaborarea multor clerici din Eparhia Oradiei. Primul număr are ca prefață scrisoarea lui Zaharia Moga către Episcopul Roman Ciorogariu despre Biblioteca Amvonul, în care între altele spune:

„Aș dori ca lucrările mai bune, predici de tot felul, conferințe, prelegeri populare, ce s-au rostit de către preoții din eparhie, să le-adun și să le dau la tipar, scoțîndu-le periodic sub numirea „Biblioteca Amvonului”.

Scopul principal al acestei biblioteci ar fi, în rîndul întîi, dezvoltarea dragostei pentru amvon și vestirea cuvîntului lui Dumnezeu. În această colecție preoții mai harnici, care se vor dovedi mai destoinici în purtarea cuvîntului și a scrisurii pentru amvon, vor vedea deoparte aprecierea muncii depusă de ei, de altă parte, vor fi prin concursul lor în mijlocul celor mai slabi, dîndu-le scînteii din lumina lor, ca și ei să-și aprindă candela sufletului și a duhului, deasupra amvonului bisericii în care sunt rînduți să slujească”.

Primul număr a cuprins o serie de cuvîntări bisericești, pentru timpul dela Dumineca Vameșului și a Fariseului, pînă la Dumineca Sîntei Învierii a Domnului.

Episcopul Roman Ciorogariu a aprobat cu drag apariția colecției Biblioteca Amvonului.

Biblioteca Amvonului și-a propus să publice trei serii și anume:

1. Seria întîi, cuvîntări pentru toate Duminecele anului bisericesc.

2. Seria doua, cuvîntări pentru toate sărbătorile anului bisericesc.

3. Seria treia, cuvîntări pentru diferite ocazii din viața preotului.

Un proverb latin spune: in magnis et voluisse sat. Din vastul program arătat s-au realizat cîteva lucruri frumoase. Biblioteca Amvonului a publicat, cu colaborarea mai multor preoți și profesori, două cărți de predici, iar în seria treia au apărut Cuvîntări bisericești de harnicul preot-profesor Moise Popovici dela Beiuș.

Zaharia Moga a înfăptuit lucruri frumoase, care îl fac să rămînă înscris în analele preoților de seamă din părțile Oradiei.

Iosif E. Naghiu

✱ descrie pe larg viața și activitatea I. P. S. Patriarh Alexei pînă la vremea de azi, remarcînd nu numai aspectul bisericesc al acestei activități ci și adîncul patriotism sovietic al înaltului Ierarh și meritele lui în lupta pentru pace.

I. E. N.